

Варіант 1

1. За емоційним забарвленням речення характеризують як:
  - А** розповідні, питальні, спонукальні;
  - Б** окличні і неокличні;
  - В** прості і складні;
  - Г** поширені і непоширені.
2. Прикметником виражено залежне слово в усіх словосполученнях у рядку:
  - А** звичайний план, абсолютний слух, абсолютно чистий;
  - Б** члени речення, романтична бесіда, берег моря;
  - В** чекати перерви, козацькі звичаї, стигле колосся;
  - Г** рідна земля, художнє означення, узагальнювальне слово.
3. Загальноживаними є всі слова в рядку:
  - А** монітор, рампа, програма;
  - Б** дифузія, атом, ластівка;
  - В** сестра, школа, береза;
  - Г** будівництво, септакорд, тюльпан.
4. З подвоєними літерами слід писати всі слова в рядку:
  - А** пісен..ий, склян..ий, старан..ий;
  - Б** блажен..ий, височен..ий, знан..я;
  - В** пташин..ий, міськ..ом, від..зеркалити;
  - Г** веснян..ий, юн..ат, ріл..я.
5. Правильно утворено форму кличного відмінка в усіх іменниках у рядку:
  - А** мамо, сину, природо;
  - Б** земле, подруже, пану;
  - В** хлопцю, Юріє, Наталію;
  - Г** брате, Степане, крає.

6. Утворіть форми вищого й найвищого ступенів порівняння (просту і складену) прикметника *веселий*. Запишіть слово фонетичною транскрипцією.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Визначте спосіб творення виділеного слова «*безсмертний*»?

Поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі (Л. Костенко).

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: «*Скажи мені, хто твій товариш — і я скажу, хто ти*».

Варіант 2

1. Прикметник– це самостійна частина мови, що вказує на...
  - А** ознаку предмета;
  - Б** предмет;
  - В** кількість або порядок предметів при лічбі;
  - Г** особу, предмет, ознаку, кількість, але не називає їх.
2. Іменником виражено присудок у реченні в рядку:
  - А** Поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі (Л. Костенко).
  - Б** Посієш вчасно — уродить рясно (Народна творчість).
  - В** Вишневий стяг зоря зняла над синім гаєм (В. Сосюра).
  - Г** Біжить вода і сріблом ллється... (О. Маковей).
3. Неологізмами є всі слова в рядку:
  - А** гривня, довкілля, прогрес;
  - Б** гамбургер, ноутбук, кліп;
  - В** болото, презентація, добродій;
  - Г** лідер, космодром, радіо.
4. Тільки другу частину відмінюємо в усіх числівниках у рядку:
  - А** триста, п'ятсот, шістсот;
  - Б** двісті, шістдесят, сімсот;
  - В** вісімсот, сімдесят, чотириста;

Г п'ятдесят, шістдесят, сімдесят.

5. Частку **не** з усіма зазначеними прикметниками пишемо окремо в рядку:

А не/красивий; не/теплий, а холодний; не/гативний;

Б не/нависний; гриб не/отруйний; не/великий;

В не/дбалий; не/щирий; не/правдивий;

Г не/високий, а низький; обкладинка не/красива; не/холодна, а тепла зима.

6. Провідмініяйте числівник у реченні. Визначте його розряд за значенням.

Чотириста років тому Галілео Галілей уперше використав телескоп для дослідження об'єктів Всесвіту.

7. Провідмініяйте слово *пролісок*. Зробіть його словотвірний розбір.

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим висловом: «Українська пісня — душа на-роду».

Варіант 3

1. Займенником називаємо самостійну частину мови, що вказує на:

- А** предмет;
- Б** предмет, ознаку, кількість, але не називає їх;
- В** ознаку предмета;
- Г** кількість предметів або порядок їх при лічбі.

2. Складним є речення:

- А** Це сяйво здається нев'янучим (Євген Гуцало).
- Б** Ми разом із словами набираємося розуму, набуваємо чужих думок, навчаємося самі думати (Панас Мирний).
- В** Блаженний той, хто розуміє смисл кожної справи (Г. Сковорода).
- Г** Земля — арфа мільйоннострунна, арфа злостострунна (Б.-І. Антонич)

3. Яким способом утворено слова: *переклад, розмір, вибір*?

- А префіксальним;
Б складанням основ;
В переходу з однієї частини мови в іншу;
Г безафіксним.
4. Лише кількісні числівники вказано в рядку:
А десятеро, п'ять, сімнадцятьох;
Б першого, одна четверта, сім;
В сім шостих, четвертим, два;
Г сімдесятий, вісімнадцяти, дві.
5. Літеру **и** замість пропусків слід писати в усіх словах у рядку:
А д..аграма, б..нт, тер..торія;
Б к..шлак, пр..оритет, граф..н;
В з..гзаг, к..парис, д..зель;
Г акс..ома, р..торика, ор..ол.
6. Запишіть слова, розкривши дужки. Визначте розряд за значенням виділеного займенника. Поставте його у формі родового відмінка.

(Що)сь, (ні)хто, (хто)небудь, (будь)який, (аби)хто, (казна)що.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. До слова «життя» доберіть два спільнокореневі.

*Нове життя **нового** прагне слова (Максим Рильський).*

8. Напишіть твір-мініатюру на тему: «Вірний друг – то найбільший скарб».

Варіант 4

1. До забарвленої лексики належать групи слів названо у рядку:
  - А** книжна й розмовна лексика;
  - Б** неологізми й архаїзми;
  - В** активна і пасивна лексика;
  - Г** омоніми, синоніми, антоніми.
2. Ускладнено звертанням речення (розділові знаки пропущено) в рядку:
  - А** Відпочиньте після роботи.

- Б Ти завжди приходиш учасно.
- В Парубки і дівчата співали на вечорницях.
- Г Схаменися парубче!
3. Спосіб творення слів: *пролісок, припічок, нарукавник* названо в рядку?
- А префіксальним;
- Б префіксально-суфіксальним;
- В суфіксальним;
- Г безафіксним.
4. Правильно визначено відміну в усіх іменниках у рядку:
- А доля (1), птах (2), лоша (4);
- Б ім'я (2), тінь (3), біль (3);
- В мати (3), каміння (2), сирота (2);
- Г тюль (3), знання (1), колосся (2).
5. Усі слова написано правильно в рядку:
- А Мозаїчний, яблуньовий, нульовий;
- Б кількісний, страшений, священний;
- В пізній, смушевий, миттєвий;
- Г контрастний, священник, поїздка.
6. Провідмінійте числівник *сімдесят*. Визначте його розряд за значенням.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Від слова *мова* утворіть прикметник суфіксальним способом.

*Наша мова — це одяг **нашого** духу (Панас Мирний).*

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: *«За добру справу варто добре постояти»*.

Варіант 5

1. Способи та особливості творення похідних слів вивчає розділ науки про мову — ...
  - А фонетика;
  - Б лексикологія;
  - В словотвір;
  - Г морфологія.
2. Граматичну помилку допущено в утворенні словосполучення в рядку:
  - А найдовший день;
  - Б мій день народження;
  - В на протязі тижня;
  - Г сімнадцяте лютого.
3. Лише професійні слова наведено в рядку:
  - А діапазон, пюпітр, сопрано;
  - Б банк, вулиця, магазин;
  - В світло, професія, погода;
  - Г офіс, фірма, розпродаж.
4. Назвами істот є всі іменники в рядку:
  - А ручка, метеорит, батько;
  - Б трамвай, телятко, мавпа;
  - В сестра, малятко, собака;
  - Г сорока, фауна, митець.
5. Правильно визначено відмінок числівника в реченні у рядку?

Бігає Марушка у ста козушках, як вітер повіє, то й спина замліє (Загадка).

  - А місцевий;
  - Б давальний;

В родовий;

Г називний.

6. Провідмініняйте числівник *триста*. Утворіть від нього порядковий числівник.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Укажіть розряд за значенням займенника в реченні.

*Є тисячі доріг, **мільйон** вузьких стежинок, є тисячі ланів, але один лиш мій*
(В. Симоненко).

8. Напишіть твір-мініатюру на тему: «Роблячи зауваження іншим, подивіться спершу на себе».

Варіант б

1. За будовою речення характеризують як:

А розповідні, питальні, спонукальні;

Б окличні і неокличні;

В поширені і непоширені;

Г прості і складні.

2. Однорідними членами ускладнено речення:

А Неси ж мене, коню, по чистому полю (І. Франко).

Б Тягнуться до сонця і квіти, і трави, віти кучеряві, гори голубі (В. Сосюра).

В Вже біло осінь дише з-над ріки, прозоре небо світиться промінно (В. Мозолевський).

Г Олександр про це мовби й не думає, думка сама кружляє луговою чаєчкою (Ю. Мушкетик).

3. До активної лексики належать усі слова в рядку:

А конституція, лимон, тать;

Б зошит, український, талант;

В менеджмент, аеробус, кінотеатр;

Г мольфар, блискавка, знати.

4. Мають форму однини і множини всі іменники в рядку:
- А дзеркало, колосся, дерево;
  - Б острів, програма, пальто;
  - В слово, листя, космос;
  - Г санчата, Суми, Черкаси.
5. НЕ з усіма словами слід писати разом у рядку:
- А не/роба; не/хтувати; не/високий;
  - Б не/світло, а темрява; не/сподіваний; чай не/гарячий;
  - В не/нависть; не/приїхав; не/довгий, а короткий;
  - Г не/привітний; не/ук; не/літати.
6. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. До слова **день** доберіть два спількореневі слова.

*Без **роботи** день роком стає (Народне прислів'я).*

7. Виправте помилки в утворених формах ступенів порівняння прикметників. Запишіть фонетичну транскрипцію виділеного слова.

*Самий розумний, найменш короткий, більш **сильніший**, самий добріший.*

8. Напишіть твір-мініатюру на тему: «Гарна та людина, яка має добре серце».

Варіант 7

1. Яким способом утворено слова: *землетрус, працелюб, пройди-світ?*

- А** переходу з однієї частини мови в іншу;
- Б** складання основ;
- В** суфіксально-префіксальним;
- Г** безафіксним.

2. Яким членом речення є виділене слово?

*Степ спочиває, набирається прохолоди після денної **сліпучої** спеки (Олесь Гончар).*

- А** означенням;
- Б** присудком;
- В** додатком;
- Г** обставиною.

3. Лексичну помилку допущено в словосполученні:
- А проводити міроприємства;
  - Б брати участь;
  - В вважати за потрібне;
  - Г позитивне ставлення.
4. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку:
- А Геннадій –Геннадійович, Геннадіївна;
  - Б Сергій — Сергійович, Сергіївна;
  - В Семен — Семенович, Семенівна;
  - Г Василь —Васильович, Василіївна.
5. Через дефіс слід писати всі займенники в рядку:
- А хтозна/що, будь/якого, ні /який;
  - Б хто/сь, аби/ з/ ким, казна/який;
  - В що/небудь, казна/хто, будь/що;
  - Г чого/сь, будь/чим, хто/небудь.
6. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. До слова **робота** доберіть синоніми.

*Робота над собою — **перший** крок до успіху.*

7. Уставте замість пропусків у словах, де потрібно, пропущені літери. Провідміняйте виділене слово.

Сіл..ю, миттєвіст..ю, дерев'ян..ий, священ..ий.

8. Напишіть твір-мініатюру на тему: «*Чмсто не там, де прибирають, а там, де не сміють*»

Варіант 8

1. Синоніми — це слова, які...
  - А** протилежні за значенням;
  - Б** близькі за значенням, але різні за написанням;
  - В** пишуться й вимовляються однаково, але мають різне значення;
  - Г** вживають лише люди, що проживають у певній місцевості.

2. Іменником виражено головне слово в усіх словосполученнях у рядку:
- А українська мова, читання вголос, одиниця мови;
  - Б радіти успіхам, мовчазна тиша, утричі швидше;
  - В просте речення, березовий гай, ходити швидко;
  - Г навчальна програма, рушити вперед, голос сина.
3. Спосіб творення слів слова: *кобзар, ранній, міський* названо у рядку
- А переходу з однієї частини мови в іншу;
  - Б префіксальним;
  - В суфіксальним;
  - Г безафіксним.
4. Літеру **н** слід поставити на місці пропусків в усіх словах у рядку:
- А сезон..ий, здоровен..ий, блажен..ий.
  - Б качин..ий, щоден..ий, старан..ий;
  - В осін..ій, гречан..ий, пташин..ий;
  - Г священ..ий, склян..ий, смирен..ий.
5. Допущено помилки при написанні слів з **пів-** у рядку:
- А пів-Харкова, півстола, півозера;
  - Б півогірка, пів-Європи, пів'яблука;
  - В пів-Одеси, пів'юрти, півпарти;
  - Г півКиєва, пів-острів, пів-ящика.
6. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Визначте відмінки іменників у реченні.

Люблю тебе, столице України (В. Сосюра).

7. Провідмініняйте числівник *вісімдесят*. Утворіть від нього порядковий.

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: *«Маленька праця краща за велике безділля»*.

Варіант 9

1. Частина мови є виділене в реченні слово у рядку?

Вартовий був балакучий, як перукар або зубний лікар (П. Загребельний).

А прикметником;

Б іменником;

В займенником;

Г числівником.

2. Іменник середнього роду вжито в реченні:

А Зоре моя вечірняя, зійди над горою (Т. Шевченко).

Б Ви знаєте, як липа шелестить? (П. Тичина).

В Розбудили мене буйні бравурні звуки піаніно (О. Івченко).

Г Швидко пісня співається, та не швидко складається (Народне прислів'я).

3. Антонім до слова *балакучий* є в рядку:

А тихий;

Б сумлінний;

В мовчазний;

Г організований.

4. Усі числівники написано правильно в рядку:

А шістьмастами, п'ятдесяти, ста;

Б п'ятистами, сороками, шістнадцятьома;

В восьмидесяти, чотиристами, п'яттю;

Г сімдесятьма, п'ятьох, трьохста.

5. Літеру **и** замість крапок слід поставити в усіх словах у рядку:

А тер..торія, акс..ома, р..торика;

Б мед..каменти, од..надцять, аж..отаж;

В глад..олус, сп..рт, к..шлак;

Г кар..катура, пріор..тет, с..нтакис.

6. Виконайте морфологічний розбір виділеного в реченні слова. Розберіть за будовою слово «найдобріший».

Небо сміялося своєю **чистою**, глибокою блакиттю (І. Франко).

7. Перепишіть, розкривши дужки. Визначте розряд за значенням виділеного займенника.

(Який) сь, (ні) що, (хто) небудь, (будь) який, (аби) хто, казна (чого).

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: *«Легше тобі на душі стане, як пісня до твого серця загляне».*

Варіант 10

1. Частина мови виділеного в реченні слово названа в рядку

*Люди не знають, яке на них чекає **майбутнє** життя.*

А прикметником;

Б іменником;

В займенником;

Г присудком.

2. До одного розряду за значенням належать усі займенники в рядку:

А мої, ніхто, абищо;

Б тебе, вони, я;

В який, його, хто-небудь;

Г свій, нас, казна-що.

3. Дієсловом виражено головне слово в усіх словосполученнях у рядку:

А теплий дощик, голос тисячоліть, манера спілкування;

Б подякувати друзів, довести до відома, оголосити план;

В паралельні прямі, члени речення, дати пораду;

Г виголошення промови, читання вголос, укладання завдань.

4. Літеру **и** на місці пропусків слід писати в усіх словах у рядку:

А аквамар..н, пр..тензія, д..фтонг;

Б ц..ркуль, ант..теза, деф..цит;

В інц..дент, штр..х, ультрамар..н;

Г глад..олус, к..шлак, м..гдаль.

5. Усі прикметники слід писати разом у рядку:

А яскраво/фіолетовий, україно/мовний, загально/людський;

Б червоно/синій, науково/дослідний, молочно/кислий;

В кисло/молочний, чорно/земний, жовто/гарячий;

Г північно/західний, вічно/зелений, світло/жовтий.

6. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. До слова **блищить** доберіть два спільнокореневі.

*Чи блищить ріка **глибока**, чи шумить під вітром сад? (В. Сосюра).*

7. Утворіть від слова *щастя* спільнокореневе суфіксальним способом; позначте орфограму.

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: *«Добре ім'я краще багатства»*.

Варіант 11

1. Лише самостійні частини мови вказано в рядку:
  - А** іменник, прийменник, займенник;
  - Б** іменник, прикметник, числівник;
  - В** дієслово, сполучник, вигук;
  - Г** числівник, займенник, вигук.
2. Ускладнено вставним словом речення (розділові знаки пропущено) у рядку:
  - А** З щастя та горя скувалася доля (Панас Мирний).
  - Б** На щастя літак ішов по курсу майже на схід (М. Шумило).
  - В** Щастя з нещастям на одних лижах їздять (Народне прислів'я).
  - Г** Щастя біжить, а нещастя летить (Народне прислів'я).
3. Діалектними є всі слова в рядку:
  - А** гора, велетень, озеро;
  - Б** узбіччя, істина, велосипед;
  - В** бульба, файний, газдиня;
  - Г** мольфар, гурок, луг.
4. НЕ має форми називного відмінка займенник у рядку:
  - А** його;

Б тебе;

В себе;

Г мене.

5. Помилку у вживанні іменника з числівником допущено в рядку:

А чотири мішка;

Б одна четверта року;

В півтори тонни;

Г двадцять два студенти.

6. Виконайте словотвірний розбір слова *найвищий*. Доберіть до нього два спільнокореневі слова.

7. Запишіть, розкриваючи дужки, числівники з іменниками. Провідміняйте виділене словосполучення.

Чотири (стілець), два (відсоток), сім (учень), перше (лютий).

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: «*Книга вчить, як на світі жити*».

Варіант 12

1. До службових належать всі частини мови в рядку:
  - А** іменник, прийменник, займенник;
  - Б** сполучник, вигук, числівник;
  - В** прийменник, сполучник, частка;
  - Г** числівник, частка, дієслово.
2. Правильно розставлено розділові знаки при звертанні в реченні в рядку:
  - А** Дзвени, моя пісне крилата, в вітрах світової весни (В. Сосюра).
  - Б** Швидко, швидко ми побачимось, рідна, матінко моя... (Олександр Олесь).
  - В** Потерпи, дядечку, рідненький я тебе зараз перев'яжу (Л. Письменна).
  - Г** Ти, вітре дерев не займай, не будь таким злим і сердитим (Л. Компанієць).

3. Що об'єднує наведені слова: *тижневий, весняний, щедрість*?
- А усі слова — синоніми;
- Б належать до однієї частини мови — прикметника;
- В утворено одним способом — суфіксальним;
- Г усі — трискладові.
4. Лише кількісні числівники наведено в рядку:
- А десятеро, сімох, тридцять п'ять;
- Б сімнадцять, перший, сотий;
- В четверо, два, восьмисотий;
- Г сорок перший, одинадцятьма, двох.
5. До однієї відміни належать усі іменники в рядку:
- А сестра, лікарня, гусеня;
- Б щастя, тюль, біль;
- В далечінь, камінь, велетень;
- Г сіль, крохмаль, емаль.
6. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Утворіть від слова «скрипку» нове суфіксальним способом.

*Тетянка завжди грала **першу** скрипку в колективі.*

7. Підкресліть слова, які належать до професійної лексики. Провідмінійте виділене слово.

*Їдальня, симфонія, **стиль**, акорд, стакато, булочка.*

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: «Праця чоловіка годує, а лінь марнує».

Варіант 13

1. Розділ науки про мову, який вивчає звуки мови
  - А** фонетика;
  - Б** лексикологія;
  - В** синтаксис;
  - Г** морфологія.
2. Однорідними присудками ускладнено речення в рядку:
  - А** Ми чуєм трав зелений крик, дощів задумані рефрени (І. Драч).

Б Неначе човен в синім морі то виринав, то потопав (Т. Шевченко).

В У мові одухотворяється весь народ і вся його батьківщина (К. Ушинський).

Г І зорі, і птиці, і трави з росою вітають мене (В. Сосюра).

3. Спільнокореневими є всі слова в рядку:

А проважати, підводний, водій;

Б силач, силувати, сильний;

В весна, весни, у весни;

Г українська, української, по-українськи.

4. Суфікси, за допомогою яких утворюємо присвійні прикметники, позначено в рядку:

А -есеньк-, -ісіньк-, -юсіньк-;

Б -ськ-, -цьк-, -зьк-;

В -ів(-їв-), -ин, -ов;

Г -уч-, -ач-, -л-.

5. Порядковий числівник ужито у фразеологізмі в рядку:

А за тридев'ять земель;

Б сім мішків гречаної вовни;

В одне серце й душа одна;

Г п'яте колесо до воза.

6. Розкрийте дужки. Який з наведених займенників не має форми називного відмінка?

Наших, твого, (ні)який, що (небудь), такого, себе, ваш.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Доберіть до слова «тиша» синоніми (у поданому контексті).

*Над усім **світ**ом стояла така тиша, що було чути, як плакала поламана гілка (М. Стельмах).*

8. Напишіть твір-мініатюру на тему: «всюди добре, а дома найкраще»

Варіант 14

1. Стиль мовлення, у якому використовуються терміни, названо в рядку
- А** художньому;
- Б** науковому;

- В** розмовному;
- Г** публіцистичному.
2. НЕ є словосполученнями всі сполуки слів у рядку:
- А** словосполучення і речення, протягом тижня, білий цвіт;
- Б** уквітчали хату, однорідні означення, ваші мрії;
- В** птахи прилетіли, хлопці і дівчата, за партою;
- Г** синє море, на озері, обробка деревини.
3. Форму кличного відмінка правильно утворено в усіх іменниках у рядку:
- А** Сергію, хлопче, крає;
- Б** Юрію, Наталіє, сестро;
- В** Світлано, любове, Андріє;
- Г** пану, земле, сине.
4. Літеру **и** замість пропусків слід поставити в усіх словах у рядку:
- А** л..мон, квіт..нь, оз..ро;
- Б** ч..стота, в..сна, сл...вовий;
- В** пр..тулок, стеж..чка, вел..ть;
- Г** зм..ритися, с..лач, п..ріг.
5. Ступені порівняння можуть мати всі прикметники в рядку:
- А** чистий, теплий, бадьорий;
- Б** синій, премудрий, глухий;
- В** книжковий, мудрий, товстий;
- Г** лисий, високий, справжній.
6. Виконайте словотвірний розбір слова *підсніжник*. Доберіть до нього три спільнокореневі слова.

7. Вставте пропущені літери, розкрийте дужки. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова.

*Пішов козак на роботу, працює до **сьомого** поту (В. Мисик).*

8. Як ви розумієте слова: «Людина – коваль свого щастя».

Варіант 15

1. Значення вставних слів у наведеному реченні названо в рядку
Відступати нам, по-перше, пізно, а, по-друге, немає підстав (В. Собко).

А емоційну оцінку повідомлюваного;

Б увічливість;

В порядок викладу думок;

Г джерело повідомлення.

2. НЕ є словосполученнями всі сполуки слів у рядку:

А день і ніч, хліб і сіль, розумний учень;

Б весняний дощ, краса і сила, випав сніг;

В на столі, пояснення вчителя, спільність ідей;

Г у домі, на відпочинку, батько і мати.

3. Неологізмами є всі слова в рядку:

А презентація, спікер, файл;

Б комп'ютер, сигнал, кімната;

В радість, експерт, весна;

Г кліп, офіс, приміщення.

4. Лише числівники вжито в рядку:

А двійка, дві, число;

Б тринадцять, трьомастами, п'ятнадцятий;

В тричі, трійня, по-третє;

Г п'ятьома, п'ятдесятий, п'ятдесятиріччя.

5. Літеру **і** замість пропусків слід писати в усіх словах у рядку:

А пр..тензія, нотар..ус, башк..р;

Б глад..олус, Д..зель, г..пс;

В ц..ркуляр, мат..оли, деф..цит;

Г к..парис, інц..дент, штр..х.

6. Утворіть форми вищого й найвищого ступенів порівняння (просту і складену) прикметника *холодний*. Доберіть до нього два спільнокореневі слова.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Визначте відмінки іменників.

*Дівчина була на **сьомому** небі від щастя (З газети).*

8. Як ви розумієте слова: «*Людей питай, а свій розум май*».

Варіант 16

1. Лексикологія — розділ науки про мову, що вивчає...
  - А звуки мови;
  - Б частини мови;
  - В словниковий склад мови;
  - Г словосполучення і речення.
2. Правильно розставлено розділові знаки в реченні:
  - А Неділя день легкий (М. Рильський)
  - Б І на тім рушникові оживе все знайоме до болю — і дитинство, й розлука, і вірна любов (А. Малишко).
  - В Любов до народу це служіння народів, а не ідея служіння (О. Довженко).
  - Г На річці, у лісі, на полі — усюди німо, тихо (Панас Мирний).
3. Способом переходу з однієї частини мови в іншу утворено виділене слово в реченні:
  - А **Чергові** учні прибирали в класі.
  - Б Ми йдемо в **майбутнє**, озираючись на минуле.
  - В Мати з дитинства співала мені **колискову** пісню.
  - Г Учитель **черговий** раз нагадав нам про батьківські збори.

4. Лише іменники наведено в рядку:

А двійка, дві, число;

Б якість, відношення, власність;

В читати, обговорення, ненависть;

Г симптом, гуркіт, побачити.

5. Допущено помилки в правописі прикметників у всіх словах у рядку:

А осінній, мільйонний, страшений;

Б здоровений, гречанний, денний;

В бджолиний, солов'їний, натхненний;

Г картоплиний, віконний, олов'яний.

6. Запишіть числівники, уставивши пропущені літери, знявши риску. Провідмініайте виділене слово.

*Шіс..надцять, двадцять/п'ять, **одинадцят..**, п'я..десят.*

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. До слова *народ* доберіть два спільнокореневі слова.

*Народе **мій**, як добре те,*

Що ти у мене є на світі (М. Вінграновський).

8. Напишіть твір-мініатюру на тему: «Чистота — запорука здоров'я».

Варіант 17

1. Лише другорядні члени речення наведено в рядку:
  - А** додаток і означення;
  - Б** підмет і присудок;
  - В** означення і підмет;
  - Г** додаток і присудок.
2. Складним є речення:
  - А** Червоніє сосна, ніби кована мідь (Д. Павличко).
  - Б** Збирають світлі, золоті меди веселокрилі і прозорі бджоли (М. Рильський).
  - В** Осінній холодок над спраглою землею шатро гаптоване широко розіп'яв (М. Рильський).
  - Г** Гарно того вчити, хто хоче все знати (Народне прислів'я).

3. Правильно вказано значення фразеологізму «зарубати на носі» у рядку:
- А зрозуміти;
  - Б пригадати;
  - В запам'ятати;
  - Г розбити ніс.
4. У якому рядку наведено іменники, що вживаються лише в однині?
- А клас, двері, санчата;
  - Б волосся, космос, оптимізм;
  - В знання, книга, жирафа;
  - Г ворожість, напій, старість.
5. Через дефіс слід писати усі складні слова в рядку:
- А само (хідний), темно (синій), родинно (побутовий);
  - Б міні (спідниця), світло (жовтий), червоно (гарячий);
  - В чар (зілля), південно (східний), міні (вистава);
  - Г лікар (ортопед), жовто (гарячий), темно (жовтий).
6. Підкресліть присвійні займенники. Провідмініяйте виділене слово.
*Твого, **наша**, який-небудь, нічого, свого, мої.*

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Визначте розряд за значенням прикметників у реченні.

*На першому поверсі були розташовані навчальні кабінети, **на другому** — актова зала та їдальня.*

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: «*Хочеш їсти калачі — не сиди на печі*».

Варіант 18

1. Розряди прикметників за значенням указано в рядку:

А якісні, відносні, присвійні;

Б прості, складні, складені;

В вищого й найвищого ступенів порівняння;

Г у прямому і переносному значенні.

2. Правильно визначте синтаксичну роль виділеного слова у рядку

Сила та розум — краса людини.

- А підметом;
- Б присудком;
- В додатком;
- Г означенням.

3. Омонімами називають слова, що...

- А звучать і пишуться однаково, але мають різне значення;
- Б близькі за значенням, але різні за написанням;
- В вживають лише люди певної місцевості;
- Г протилежні за значенням.

4. Рід іменників *сирота, базіка, нероба* названо у рядку

- А жіночий;
- Б середній;
- В спільний;
- Г чоловічий.

5. Правильно записано всі числівники в рядку:

- А триста сімдесят, шістсот сорок, сімдесяти чотирьох;
- Б однієї четвертої, семидесятий, сімсотий;
- В тридцятьчетвертого, семи четвертих, п'ятьома;
- Г п'ятистам, шіснадцятий, одинадцять.

6. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Доберіть до слова *життя* два спільнокореневі слова.

У нашому житті завжди знайдеться місце для подвигів.

7. Утворіть від поданих слів іменники за допомогою суфікса **-ин-**. Розберіть за будовою виділене слово.

Київський, галицький, панський, донецький.

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: *«Шабля рани́ть тіло, а слово — ду́шу»*.

Варіант 19

1. Іменник — це самостійна частина мови, що...
  - А** вказує на ознаку предмета;
  - Б** називає предмет;

- В** вказує на особу, предмет, ознаку, кількість, але не називає їх;
- Г** означає кількість або порядок предметів при лічбі.
2. Ускладнено звертанням речення (розділові знаки пропущено):
- А** Ти знаєш що ти людина? (В. Симоненко).
- Б** Дружні сороки орла заключають (Народне прислів'я).
- В** Дерево міцне корінням людина друзями (Народне прислів'я).
- Г** Учися пробачати юний друже якою б кривда не була (О. Луцій).
3. Відносними є всі прикметники в рядку:
- А** солом'яний бриль, солодка каша, твердий характер;
- Б** ведмежа лапа, ведмежа послуга, ведмежий барліг;
- В** батьківські збори, рідна мова, дерев'яний стіл;
- Г** татарський звичай, квартирне питання, воскова свічка.
4. Лише застарілі слова наведено в рядку:
- А** волость, дзигар, канделябр;
- Б** фортеця, боротьба, сонечко;
- В** кошень, інформація, сорока;
- Г** губернія, газета, футляр.
5. Правильно записано всі іменники в рядку:
- А** Житомирщина, Луганщина, Кіровоградчина;
- Б** Рівненщина, Миколаївщина, рекруччина;
- В** Черкащина, Сумщина, Полтавщина;
- Г** Харківщина, кріпатчина, солдаччина.
6. Підкресліть кількісні числівники. Провідмініяйте виділене слово.

Дванадцятро, п'ятий, шістдесят сім, шістнадцятий, п'ятдесят, десятеро.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. Визначте відмінки іменників у реченні.

Мені дальня зоря буде слати листи вересневими журавлями (М. Ільницький).

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: «Хто мови своєї цурається, хай сам себе стидається».

Варіант 20

1. За значенням і граматичними ознаками числівники поділяються на:
  - А прості, складні і складені;
  - Б кількісні і порядкові;
  - В назви істот і неістот;
  - Г якісні, відносні, присвійні.
2. Правильно розставлено розділові знаки в реченні у рядку:
  - А У народному прислів'ї говориться: Гостре словечко коле сердечко.
  - Б «Гостре словечко коле сердечко,» — говориться в народному прислів'ї.
  - В «Гостре словечко коле сердечко» — говориться в народному прислів'ї.
  - Г У народному прислів'ї говориться: «Гостре словечко коле сердечко».
3. Лише незмінювані іменники іншомовного походження наведено в рядку:
  - А бюро, шимпанзе, панство;
  - Б таксі, бюро, меню;
  - В кенгуру, стакато, вікно;
  - Г пальто, шасі, спагеті.
4. До однієї відміни належать усі іменники в рядку:
  - А куля, весілля, плем'я;
  - Б теля, пісня, козеня;
  - В тінь, радість, ніч;
  - Г сіль, біль, крохмаль.
5. Через дефіс слід писати всі займенники в рядку:
  - А ні (перед)ким, де (що), хтозна (хто);
  - Б хтозна (чому), що (небудь), який (небудь);
  - В ні (чим), де (в) чому, казна (кого);
  - Г хто(сь), ні(з)ким, казна(з)чим.

6. Визначте відміну іменників. Утворіть від виділеного нове слово суфіксальним способом.

Біль, степ, базика, радість.

7. Виконайте морфологічний розбір виділеного слова. До слова **навчання** доберіть два спільнокореневі.

*Як без **раннього** світання день не піде по полях, так без першого навчання до наук закритий шлях (П. Воронько).*

8. Напишіть твір-мініатюру за поданим прислів'ям: *«Хто багато знає, той силу має».*

